

**ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ**

TRẦN VIỆT NGUYỄN

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ VỐN ĐẦU TƯ
CHO PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP
TỈNH THỪA THIÊN HUẾ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HUẾ - 2015

**ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ**

TRẦN VIỆT NGUYỄN

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ VỐN ĐẦU TƯ
CHO PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP
TỈNH THỪA THIÊN HUẾ**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã ngành: 62.62.01.15

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học 1: PGS. TS. Nguyễn Văn Toàn

Người hướng dẫn khoa học 2: PGS. TS. Mai Văn Xuân

HUẾ - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận án là trung thực. Những kết luận khoa học của luận án chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các thông tin trích dẫn trong luận án đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận án

Trần Viết Nguyên

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình nghiên cứu và thực hiện luận án này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều tổ chức và cá nhân. Tôi xin chân thành cảm ơn.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn Lãnh đạo UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, Lãnh đạo Văn phòng UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, Tỉnh uỷ Thừa Thiên Huế đã quan tâm cho phép, bố trí, tạo điều kiện cho tôi tham gia nghiên cứu và thực hiện luận án.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến PGS. TS Nguyễn Văn Toàn và PGS. TS Mai Văn Xuân là những người đã trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện hoàn thành luận án.

Tôi xin chân thành cảm ơn Lãnh đạo, Khoa Kinh tế và Phát triển, Phòng Quản lý khoa học công nghệ - Hợp tác quốc tế và Đào tạo sau đại học và các nhà khoa học kinh tế của Trường Đại học Kinh tế Huế, Ban Đào tạo sau đại học thuộc Đại học Huế, Tạp chí khoa học Đại học Huế đã giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận án này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Viện Khoa học xã hội Việt Nam, Viện Khoa học xã hội Vùng Trung bộ, Viện Kinh tế Việt Nam, Tổng cục Thống kê, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Sở Kế hoạch và Đầu tư Thừa Thiên Huế, Sở Tài chính Thừa Thiên Huế, Cục Thống kê Thừa Thiên Huế, UBND, Chi cục Thống kê, Ban Đầu tư và Xây dựng các huyện, thị xã, thành phố Huế, các tác giả đã có những nghiên cứu làm cơ sở, tiền đề, cung cấp cơ sở dữ liệu tham khảo cho luận án này.

Tôi xin chân thành cảm ơn gia đình, những người thân, bạn bè và đồng nghiệp, các anh, chị nghiên cứu sinh kinh tế Đại học Huế đã chia sẻ cùng tôi những khó khăn, động viên và tạo mọi điều kiện cho tôi nghiên cứu và hoàn thành luận án này

Tác giả luận án

Trần Viết Nguyên

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ADB	Ngân hàng Phát triển châu Á
ASEAN	Hiệp hội các nước Đông Nam Á
CAP	Chính sách chung
CPI	Chỉ số giá tiêu dùng
CN, DV, NN, NL, TS:	Công nghiệp, dịch vụ, nông nghiệp, nông lâm nghiệp, thủy sản
DN	Doanh nghiệp
ĐT	Đầu tư
EEC	Khối cộng đồng chung châu Âu
ESI	Chỉ số bền vững môi trường
FAO	Tổ chức Nông Lương thế giới
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Tổng sản phẩm trong nước/Tổng sản phẩm trong tỉnh
GDP _r	Tỷ lệ tăng trưởng GDP
HĐND	Hội đồng nhân dân
HDI	Chỉ số phát triển con người
HTX	Hợp tác xã
ICOR	Tỷ lệ gia tăng vốn và sản lượng
K, Kr	Vốn đầu tư phát triển, tỷ lệ tăng trưởng vốn đầu tư phát triển
L, Lr	Số lượng lao động, tỷ lệ tăng trưởng lao động
NGO	Hỗ trợ phi chính phủ
NICs	Các nước công nghiệp mới
NSLĐ	Năng suất lao động
NSNN	Ngân sách nhà nước
ODA	Quỹ hỗ trợ phát triển chính thức
OECD	Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế
PT	Phát triển
PTNN	Phát triển nông nghiệp

TFP	Tổng năng suất các nhân tố
TPCP	Trái phiếu chính phủ
TT-Huế	Thừa Thiên Huế
UBND	Ủy ban nhân dân
UICN	Hiệp hội Bảo tồn thiên nhiên và Tài nguyên thiên nhiên quốc tế
USD	Đô la Mỹ
VAT	Thuế giá trị gia tăng
VEAM	Tổng công ty Động lực và Máy nông nghiệp
WCED	Ủy ban Môi trường và Phát triển thế giới
WTO	Tổ chức Thương mại thế giới

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU.....	1
1 Tính cấp thiết đề tài.....	1
2 Tình hình nghiên cứu.....	3
2 Mục tiêu nghiên cứu.....	10
3 Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	11
4 Ý nghĩa và đóng góp mới của luận án	11
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN HIỆU QUẢ VỐN ĐẦU TƯ CHO PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP	13
1.1. Các khái niệm liên quan hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp	13
1.1.1. Khái niệm về nông nghiệp	13
1.1.2. Vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp	14
1.2. Cơ sở lý luận về hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.....	20
1.2.1. Khái niệm hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp	20
1.2.2. Hệ thống chỉ tiêu hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp	21
1.2.3. Nhân tố ảnh hưởng hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp	25
1.3. Cơ sở thực tiễn về hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp	29
1.3.1. Kinh nghiệm chính sách vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp...	29
1.3.2. Thực tiễn về hiệu quả vốn đầu tư phát triển nông nghiệp thế giới	35
1.3.3. Thực tiễn về hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Việt Nam.....	36
Kết luận chương 1.....	44
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	46
2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế và xã hội tỉnh Thừa Thiên Huế.....	46
2.1.1. Đặc điểm tự nhiên.....	46
2.1.2. Tài nguyên thiên nhiên.....	47
2.1.3. Kinh tế - xã hội tỉnh Thừa Thiên Huế.....	48
2.2. Tình hình nông nghiệp tỉnh Thừa Thiên Huế	51

2.2.1.	GDP nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	51
2.2.2.	Lao động nông nghiệp tỉnh Thừa Thiên Huế.....	53
2.2.3.	Khoa học công nghệ trong nông nghiệp.....	54
2.2.4.	Chính sách vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp TT- Huế.....	55
2.2.5.	Định hướng, quy hoạch phát triển nông nghiệp TT- Huế.....	59
2.2.6.	Một số chủ thể quản lý vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.....	61
2.3.	Phương pháp nghiên cứu	63
2.3.1.	Phương pháp thu thập thông tin	63
2.3.2.	Phương pháp xử lý thông tin, đánh giá và dự báo.....	64
2.4.	Khung phân tích hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp.....	71
	Kết luận chương 2.....	72
	Chương 3. THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ VỐN ĐẦU TƯ CHO PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP TỈNH THỪA THIÊN HUẾ	74
3.1.	Kết quả huy động và sử dụng vốn đầu tư cho nông nghiệp TT- Huế.....	74
3.1.1.	Vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp tỉnh Thừa Thiên Huế.....	74
3.1.2.	Nguồn vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp TT- Huế.....	75
3.1.3.	Sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp TT- Huế	77
3.2.	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	82
3.2.1.	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp chung toàn tỉnh..	82
	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp về mặt kinh tế...	82
	Kết quả vốn đầu tư cho nông nghiệp với phát triển xã hội.....	86
	Kết quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp với môi trường....	89
3.2.2.	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp theo địa phương và vùng sinh thái	91
3.2.3.	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển một số dự án, chương trình....	93
3.2.4.	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển doanh nghiệp nông nghiệp.....	96
3.2.5.	Hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp theo nguồn vốn	98
3.3.	Đánh giá các nhân tố ảnh hưởng hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp tỉnh Thừa Thiên Huế.....	100

3.4. Lựa chọn chiến lược nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế theo ma trận SWOT	103
Kết luận chương 3.....	106
Chương 4. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ VỐN ĐẦU TƯ CHO PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP TỈNH THỪA THIÊN HUẾ	110
4.1. Định hướng phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	110
4.2. Nhu cầu vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế thời kỳ 2014-2030.....	115
4.3. Quan điểm và mục tiêu nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	124
4.3.1. Quan điểm nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	124
4.3.2. Mục tiêu nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	127
4.4. Các giải pháp nâng cao hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	128
4.4.1. Tập trung nguồn lực phát triển kinh tế nông nghiệp TT-Huế.....	128
4.4.2. Giải pháp huy động và sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	134
4.4.3. Giải pháp quản lý vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp TT-Huế	139
Kết luận chương 4.....	145
KẾT LUẬN	146
CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ	149
TÀI LIỆU THAM KHẢO	150
PHỤ LỤC	158

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1.	ICOR các lĩnh vực kinh tế Việt Nam 1996-2013.....	40
Bảng 1.2.	Đóng góp các nhân tố vào tăng trưởng GDP Việt Nam 2001-2013.....	41
Bảng 2.1.	Tăng trưởng GDP bình quân hàng năm TT-Huế 1991-2013.....	51
Bảng 2.2.	Lao động nông nghiệp Thừa Thiên Huế thời kỳ 2000-2013.....	53
Bảng 2.3.	Phương pháp tiếp cận theo mục tiêu hiệu quả vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế.....	69
Bảng 3.1.	Giá trị và cơ cấu vốn đầu tư cho phát triển TT-Huế 1991-2013.....	74
Bảng 3.2.	Tốc độ tăng trưởng vốn bình quân hàng năm bình quân hàng năm tỉnh Thừa Thiên Huế thời kỳ 1991-2013.....	75
Bảng 3.3.	Giá trị, cơ cấu nguồn vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp Thừa Thiên Huế thời kỳ 2001-2013.....	76
Bảng 3.4.	Giá trị và cơ cấu vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp huyện, thị, thành phố Huế thời kỳ 2001-2013.....	79
Bảng 3.5.	Tỷ lệ vốn đầu tư cho phát triển so với GDP thời kỳ 1991-2013.....	82
Bảng 3.6.	ICOR tỉnh Thừa Thiên Huế thời kỳ 1991-2013.....	83
Bảng 3.7.	Đóng góp các nhân tố vào tăng trưởng GDP bình quân hàng năm Thừa Thiên Huế thời kỳ 2001-2013.....	84
Bảng 3.8.	Năng suất lao động và việc làm tăng thêm do vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp giai đoạn 2000-2013.....	86
Bảng 3.9.	Vốn đầu tư cho phát triển thủy lợi và năng lực tưới, tiêu, ngăn mặn, diện tích trồng rừng mới giai đoạn 2000-2010.....	90
Bảng 3.10.	Tỷ lệ vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp so giá trị sản lượng và ICOR nông nghiệp theo địa phương và vùng sinh thái 2001-2013.....	91
Bảng 3.11.	Đóng góp vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp vào tăng trưởng giá trị sản lượng nông nghiệp theo địa phương và vùng sinh thái TT- Huế	92
Bảng 3.12.	Tỷ suất lợi nhuận trên vốn và vốn chủ sở hữu của doanh nghiệp nông nghiệp TT-Huế giai đoạn 2005-2013.....	96
Bảng 3.13.	Đóng góp các nhân tố vào tăng trưởng doanh nghiệp nông nghiệp	